

DEKAMER

**YARALI BİR KAPLUMBAĞAYI
KURTARMAK, 1000 YAVRUYA
25-30 YIL BAKMAKLA EŞDEĞERDİR.**

*HELPING AN INJURED TURTLE MEANS LOOKING AFTER
1000 OF HATCHLINGS FOR 25 -30 YEAR*

1000 YAVRUDAN ANCAK BİR TANESİ ERGİN SAFHAYA ULAŞABİLİYOR.

ONLY ONE IN A THOUSAND MAY SURVIVE TO FULL ADULTHOOD

Proje Paydaş ve Destekçileri / Project Partners and Supporter

İztuzu Kumsalı Dalyan / Ortaca Muğla / Türkiye

Deniz kaplumbağaları Araştırma Kurtarma ve Rehabilitasyon Merkezi (DEKAMER), Türkiye'de ilk defa 2008 yılında, Özel Çevre Koruma Kurumu, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Dalyan Belediyesi ve Pamukkale Üniversitesi protokolü ile; deniz kaplumbağaları korumak ve kurtarmak amacıyla çalışmalarına başlamıştır.

The first Sea Turtle Research Rescue and Rehabilitation Center (DEKAMER) was founded in 2008 in Turkey to help save the life of sea turtles in collaboration with Environmental Protection Agency for the Special Areas, General Directorate of Nature Conservation and National Parks, Dalyan Municipality and Pamukkale University.

Dünyada ilk defa bir deniz kaplumbağasına 3D yazıcı ile üretilmiş titanyum çene implantı yapıldı.

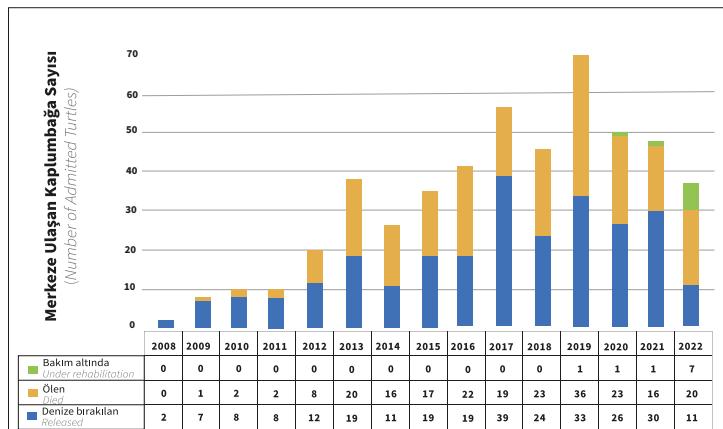
For the first time in the world, a titanium jaw was printed by a 3D printer and implanted to a sea turtle.

Kafada ve kabukta pervane kesikleri Propeller cuts on the head and shell

Pervane koruyucusu üzerinde çalışıyoruz. We are working on propeller guards.

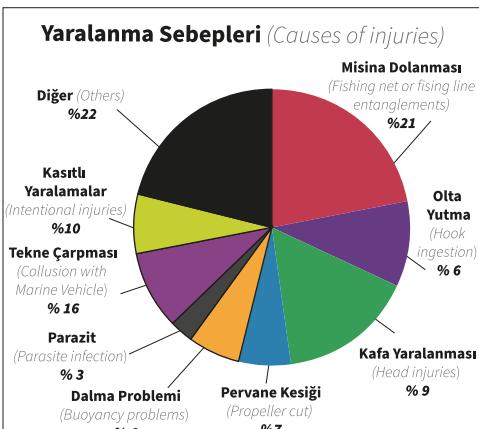

Merkeze Ulaşan Kaplumbağa Sayısı (Number of Admitted Turtles) 505

Bakım Altında (Under Rehabilitation) 10

Denize Bırakılan (Released) 270

Ölen (Died) 225

DENİZ KAPLUMBAĞALARININ BAZI İLGİNÇ ÖZELLİKLERİ

SOME INTERESTING CHARACTERISTICS OF SEA TURTLES

1	Deniz kaplumbağaları yuva yapmak için doğdukları kumsala dönerler. Sea turtles show natal homing instinct that brings them back to nest the beaches where they were born.	6	Dişi deniz kaplumbağaları, her 2-3 yılda bir yuvalama kumsalına geri dönerek 3-5 yuva yapar. Her iki yuva arasında yaklaşık 15 gün vardır. Female sea turtles return to the natal nesting beaches every 2-3 years and lay 3-5 clutches in a season. The interval between each nest is about 15 days.
2	Caretta caretta etçil olup 200 metre derinliğe ulaşabilirken; Chelonia mydas otçul olduğundan, 20-50 m derinliklerde dolasır ve beslenir. C.caretta is carnivorous and can dive up to 200 meters at sea depth, while C.mydas is herbivorous and swim at a depth of 20-50 meters.	7	Deniz kaplumbağalarının cinsel erginliğe ulaşması 25 – 30 yıl sürer ve her 1000 yavrudan 3 ila 5 tanesi ergin safhaya erişebilir. Sexual maturity takes about 25-30 years for sea turtles. Only 3-5 in every thousand hatchlings may survive to full adulthood.
3	C.caretta 50 - 60 cm; C.mydas ise 90 - 100 cm derinliğinde yuva açmaktadır. Her yuvaya 50 – 100 pingpon topu büyüklüğünde yumurta bırakırlar ve ortalama kuluçka süresi 45 – 60 gündür. Loggerhead turtles construct their nests at about 50 - 60 cm depth, while green sea turtles build theirs at 90 - 100 cm depth on the beach. Clutches of eggs are between 100 - 150, and each egg is about a size of a ping-pong ball. The incubation period is between 45 - 60 days.	8	Deniz kaplumbağalarının dişleri yoktur fakat çok güçlü bir çeneleri ve testere gibi keskin damakları mevcuttur. Bu türler, yakaladıkları yengeç, balık gibi diğer deniz canlılarıyla beslenirken, ağızlarının etrafında kalan küçük parçacıklar da diğer canlılara besin olur. Sea turtles don't have teeth, but they have quite strong jaws and saw-shaped palates. While they feed on crabs, fish, and a variety kind of sea creatures, smaller particles beside their mouth can be nutritional sources for smaller sea living animals.
4	Deniz kaplumbağaları, denizanası ile de beslenirler. Bu canlılar, denize atılmış plastik poşetleri denizanası sanıp yedikleri için boğularak ölmektedirler. Sea turtles feed on jellyfish. They sometimes mistakenly eat plastic bags instead of jellyfish, and it causes their chock to death.	9	Yumurtadan yeni çıkmış yavrular, Ay'ın denizdeki yansımmasına yönerek yönlerini bulurlar. Ancak kumsalda daha kuvvetli bir ışık kaynağı varsa, bu yavrular karaya yönelik ve ölürlar. Hatchlings orientate towards the reflection of the moon and reach the sea. However, they get disorientated if there is any strong light resource behind the shore, and they eventually die.
5	Deniz kaplumbağalarının cinsiyet oluşumları sıcaklığa bağlıdır. Düşük sıcaklıklar erkek; yüksek sıcaklıklar dişi cinsiyet oluşumuna zemin hazırlar. Gender formation of sea turtles is temperature-dependent. High-temperature causes the male gender when the low temperature causes the female gender.	10	Deniz kaplumbağaları, denizde beslenip karaya yumurtalarlar. Böylece normalde denizden karaya doğru olan besin akışının dengelenmesinde önemli rol oynarlar. Sea turtles are eco-transformers. They eat and live in the water but move to the land to deposit their eggs.

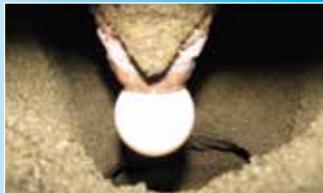
**Bütün canlıların yaşamları bir zincir gibi birbirine bağlıdır.
DENİZ KAPLUMBAĞALARI da bu zincirin halkalarından biridir.**

Survival of all organisms are linked to each other as a chain.
SEA TURTLES are one of the loops (links) of this chain.

Köyceğiz-Dalyan Özel Çevre Koruma Alanı, Avrupa'nın en iyi korunmuş alanlarındanandır ve The Times gazetesi tarafından, 2018 yılında 'Avrupa'nın En İyi Açık Alanı' seçilerek ödül almıştır.

Dalyan and Koycegiz are one of the best-protected areas in Europe.
Iztuzu beach was rewarded "The Best Open Space" by The Times in 2008.

Ölçüm, Marka, Kafes Monitoring The Beach To Protect Nests And Tag Adult Females.

Cinsiyet Oranı Tahmini
Sex Ratio Estimation

Kurtarma ve Rehabilitasyon Rescue And Rehabilitation

Embriyonik Gelişim Embryonic Development
Genetik Genetics **İsotop analizi** Isotope Analyses,
Kirlilik Pollution

Uydu ile İzleme Satellite Tracking

Bilgilendirme Public Awareness And Education

İztuzu Kumsalı Dalyan / Ortaca Muğla / Türkiye

Deniz kaplumbağaları Araştırma Kurtarma ve Rehabilitasyon Merkezi (DEKAMER), Türkiye'de ilk defa 2008 yılında, Özel Çevre Koruma Kurumu, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Dalyan Belediyesi ve Pamukkale Üniversitesi protokolü ile; deniz kaplumbağaları korumak ve kurtarmak amacıyla çalışmalarına başlamıştır.

The first Sea Turtle Research Rescue and Rehabilitation Center (DEKAMER) was founded in 2008 in Turkey to help save the life of sea turtles in collaboration with Environmental Protection Agency for the Special Areas, General Directorate of Nature Conservation and National Parks, Dalyan Municipality and Pamukkale University.

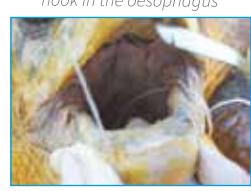

Dünyada ilk defa bir deniz kaplumbağasına 3D yazıcı ile üretilmiş titanyum çeneimplanti yapıldı.

For the first time in the world, a titanium jaw was printed by a 3D printer and implanted to a sea turtle.

Yaralı bir kaplumbağanın tomografisinin çekilmesi
A CT scan of an injured turtle

Yaralı bir kaplumbağanın yemek borusunda olta iğnesi olduğunu gösteren bir röntgen
An X-ray of an injured turtle showing that there is a fishing hook in the oesophagus

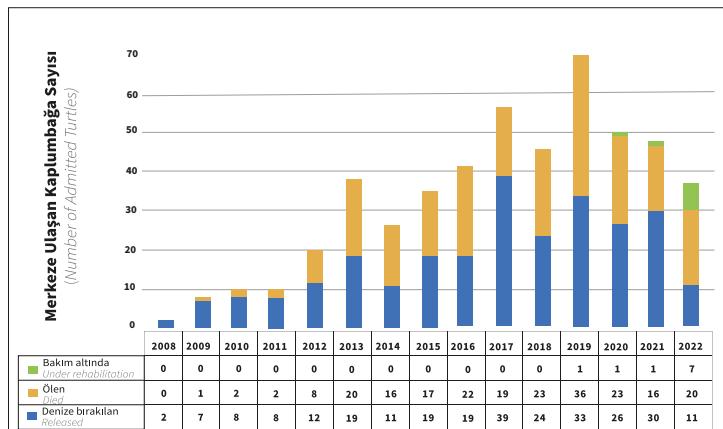
Boğazda olta
A fishing hook in the throat

Kafada ve kabukta pervane kesikleri Propeller cuts on the head and shell

Pervane koruyucusu üzerinde çalışıyoruz. We are working on propeller guards.

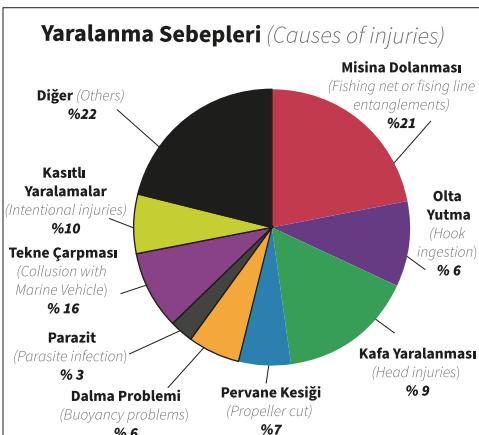

Merkeze Ulaşan Kaplumbağa Sayısı (Number of Admitted Turtles) **505**

Bakım Altında (Under Rehabilitation) **10**

Denize Bırakılan (Released) **270**

Ölen (Died) **225**

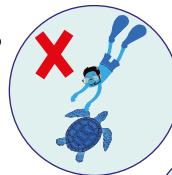
YUVALAMA KUMSALINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

THE CODE OF CONDUCT AT A NESTING BEACH

1 ASLA ELLE BESLEMENİZ
NEVER FEED TURTLES BY HAND

2 ASLA DOKUNMAYINIZ,
UZAKTAN İZLEYİNİZ
PLEASE KEEP YOUR
DISTANCE AND DON'T
TOUCH.

3 KUMSALDA KAPLUMBAĞA
GÖRÜRSENİZ YAKLAŞMAYINIZ
ÖNÜNDE DURMAYINIZ
DON'T WALK OR STAND IN FRONT OF
A TURTLE AT THE BEACH, AND DO NOT APPROACH.

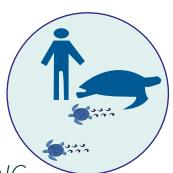
4 ÇÖPLERİNİZİ DOĞA
ATMAYINIZ
DON'T LITTER

5 YAVRULARA
DOKUNMAYINIZ
DON'T TOUCH
HATCHLINGS

6 EĞER YÖNÜNÜ ŞAŞIRMIŞ YAVRU
GÖRÜRSENİZ DENİZE
YÖNLENDİRİN VE BİZİ ARAYINIZ
IF YOU SEE ANY DISORIENTATED HATCHLING
HEADING INLAND, ROTATE THE HATCHLING
TOWARDS THE SEA AND CALL DEKAMER.

7 YUVALAMA KUMSALINDA ŞEMSİYE
YA DA PLAJ MOBİLYASI KULLANMAYINIZ
DON'T PLACE YOUR UMBRELLA
AND BEACH FURNITURE
IN THE NESTING ZONE

8 KUMSALA ARAÇ
İLE GİRMEYİNİZ
DON'T ENTER THE
BEACH WITH A VEHICLE

YARALI KAPLUMBAĞALARDA ERKEN İHBAR ÇOK ÖNEMLİDİR VE ERKEN MÜDAHELE İLE BİR KAPLUMBAĞANIN HAYATI KURTARILABİLİR. LÜTFEN YARALI
BİR DENİZ KAPLUMBAĞASI GÖRDÜĞÜNDE DENİZ KAPLUMBAĞALARI ARAŞTIRMA KURTARMA VE REHABİLİTASYON MERKEZİ'NE (DEKAMER) BİLDİRİNİZ.
(0 252 289 00 77) BİLDİRİNİZ. İŞBİRLİĞİNİZ İÇİN ŞİMDİDEN TEŞEKKÜR EDERİZ.

REPORTING AN INJURED/SICK TURTLE IMMEDIATELY, CAN SAVE THEIR LIFE. IF YOU SEE A FLOATING, UNABLE TO DIVE OR ENTANGLED TURTLE, PLEASE CALL DEKAMER (SEA TURTLE RESEARCH RESCUE AND REHABILITATION CENTRE (0090 252 00 77). THANK YOU FOR YOUR SUPPORT AND CO-OPERATION

SİZ DE BU TABLONON İÇİNDE GÖNÜLLÜ OLARAK YER ALMAK VEYA MERKEZİMİZİN ÇALIŞMALARINA KATKI DA BULUNMAK İSTERSENİZ HEMEN BİZİMLE İLETİŞİME GEÇİNİZ.
IF YOU WOULD LIKE TO BECOME A VOLUNTEER AND WORK WITH SEA TURTLES OR CONTRIBUTE TO OUR CENTRE'S STUDIES, PLEASE CONTACT US

dekamer.org.tr

@dekamerturkey@gmail.com

+90 252 289 00 77

@[@dekamerturkey](https://www.twitter.com/dekamerturkey)

+90 538 403 25 01

9 KUMSALDAN GÖRÜLECEK İŞIKLARI
KAPATINIZ VE PERDELEME YAPINIZ

TURN OFF THE LIGHTS THAT CAN BE
VISIBLE FROM THE BEACH
AND SCREEN YOUR LIGHT SOURCES

10 KUMSALDA ATEŞ YAKMAYINIZ VE
FENERLE DOLAŞMAYINIZ

DON'T SET A BONFIRE,
AND DON'T USE A TORCH
AT THE BEACH.

11 FLAŞLI FOTOĞRAF
ÇEKMEYİNİZ

NO FLASH
PHOTOGRAPHY

12 GÜRÜLTÜ
YAPMAKTAN
KAÇININIZ

AVOID LOUD
NOISES

13 YUVALAMA ALANINDA
ÇUKUR KAZMAYINIZ,
KAZILAN ÇUKURLARI KAPATINIZ

DON'T DIG HOLES IN THE NESTING
ZONE, PLEASE CLOSE
ANY HOLE YOU SEE.

14 YARALI VEYA ÖLÜ KAPLUMBAĞA
GÖRÜRSENİZ DEKAMER'İ ARAYINIZ

IF YOU FIND AN INJURED OR
DEAD TURTLE PLEASE CALL DEKAMER

15 YUVALAMA KUMSALINA
KÖPEK SOKMAYINIZ

DON'T LET DOGS TO
IN THE NESTING BEACHES

16 YUVALAMA KUMSALI YAKINLARINDA AĞ ATMAYINIZ,
OLTALARINI DENİZDE BIRAKMAYINIZ

DON'T USE THE FISHING NETS IN A BAY OF
NESTING BEACHES AND NEVER LEAVE
YOUR FISHING EQUIPMENTS IN THE SEA

